

Eril Dünyada Kadın Olmak "KENDİNE AİT BİR ODA"

EMO İzmir Şubesi 33. Dönem Kadın Mühendisler Komisyonu üyeleri 6 Şubat 2021 tarihinde Kendine Ait Bir Oda adlı kitap üzerine değerlendirmelerde bulundular. Çevrimiçi olarak gerçekleştirilen etkinlikte; feminist yazar Virginia Woolf'un kaleme aldığı, kadın hareketinin önemli kitaplarından biri olan Kendine Ait Bir Oda adlı kitabını okuyan katılımcılar, kadınların edebiyattaki yerinden hareketle her alandaki statüsüne dair görüşlerini paylaştılar.

"Para kazanın, kendinize ait ayrı bir oda ve boş zaman yaratın. ve yazın, erkekler ne der diye düşünmeden yazın!"

1882'de dünyaya gelmiş olan Virginia Woolf kalabalık bir ailede büyümüştür. Babası yazar olan Woolf daha küçük yaşlarda yazar olmaya karar vermiş ve okula gönderilmemiş olmasına rağmen babasının desteği ile kendini geliştirmiştir. Henüz 13 yaşında annesini kaybeden Woolf birkaç yıl arayla kardeşini ve babasını da kaybetmenin yarattığı psikolojik travmaları ömrü boyunca taşımıştır. Yazın hayatına Dışa Yolculuk (1915) kitabı ile başlamış ve ölümünden hemen önce bitirdiği Perde Arası (1941) ile 15'e yakın kitabı kaleme almıştır. Kitapları arasında belki de en bilinirlerinden olan "Kendine Ait Bir Oda" kitabını EMO İzmir Şubesi 33. Dönem Kadın Mühendisler Komisyonu, 6 Şubat 2021 tarihinde söyleşiyle değerlendirmiştir.

Söyleşide altı çizilen konuları ve mesajları aşağıdaki gibi derleyebiliriz.

Woolf kitabında bilinç akışı yöntemini kullanarak adeta okuyucuyu, yazarın kafasının içine sokmuş düşüncelerinin izlenmesine izin vermiş. 15. Yüzyıl ile 20. Yüzyıl arasındaki "kadın ve edebiyat" konusunu merkeze almıştır. "Kadın ve kurmaca yazın" alanının eksikliklerini bunların nedenleri ile bizlere sunmuş, tarihin kenarda kalmış gerçeklerini objektifliğini koruyarak bizlerle paylaşmıştır.

Çok çarpıcı bir benzetme olan kadın ve erkek arasındaki ayna gerçeğini şu cümlelerle bizlere aktarmaktadır:

"Kadınlar yüzyıllardır, erkek görüntüsünü gerçek boyutlarının iki katında gösterebilen enfes bir güce sahip büyüdü birer ayna görevini yerine getirmişlerdir..." Der yazar ve ekler "...Çünkü kadın gerçeği söylemeye başlarsa erkeğin aynadaki görüntüsü küçülmeye başlar; yaşam karşısındaki uyumluluğu yok olur."

Birkaç yüzyıl öncesine dek, eğitim almak yerine "çorap yamamak, yemeğe bakmak" gibi sorumlulukların toplumsal açıdan bir kadın için daha önemli ve gerekli olduğu konusuna değinmiştir. O dönemlerde kadınların eğitim alması zorunluluk olmadığı gibi üniversite mezunu kadın sayısı da oldukça azdı. Sıradan bir akşam yemeğinde erkeklerin masasında bulunan şarabın yerine kadınların sadece su içtiğini ifade ederken de kadınların bulunduğu bölümün maddi destek sınırları hatta kadının eğitim alanında kısıtlı imkânlarla sahip olma nedenlerinin de altını çizmiştir.

Kendine ait bir odası olmayan kadının oturma odasında bolca bölündüğünü bizlerle paylaşırken kadın yazarların oluşturduğu eserleri de yer yer eleştiren Woolf, kadın yazarlar için ise şu ifadeleri kullanmış: "Kadın yazarlar kendi değer ölçütlerini başkalarına uymak adına değiştirmişlerdi."

20. Yüzyıla doğru gelindiğindeyse Virginia Woolf bizlere kadınların erkekler kadar kitap yazdığını, bir nesil öncesine dek hiçbir kadının dokunamayacağı alanlarda kitapların artık mevcut olduğunu sunmuştur.

Ruhun eril ve dişil olarak iki gücün bir arada var olacağını bizlerle paylaşmış. Kişi erkekse aklının kadın olan bölümünü de etken kullanmalı bir ka-

dın da aynı şekilde içindeki erkek ile ilişki içinde olmalıdır. Yazar, “*Ancak bu iç içe geçme gerçekleştirilirse akıl tam anlamıyla verimli olabilir ve tüm gücünü kullanabilir*” derken Zihnin prangalardan kurtulması erkek zihni kadın zihninin ötesinde insanın kendi olabilmesi gerekliliği üzerinde duruldu.

Kitabın son bölümünde yazar, kadınların önlerine bir kırmızı halı

serilmemiş olmasına rağmen başarımış olduklarının farkında olması gerektiğini vurgular. Son dönemde kazandıkları oy hakkının, miras hakkının, fakültede okuma hakkının ve para kazanabileceği çokça mesleğin de onlara açıldığının bilincinde olması gerektiğini belirtmektedir. Virginia Woolf tüm inancıyla kadınların biraz parası ve kendine ait bir odası oldu-

ğunda düşündüğünü yazma yürekliliği ve özgürlüğü alışkanlıklarına sahip olduğunda kendinden sonra gelebilecek tüm kadınlara ilham ve destek olabileceğini düşünüyordu.

Çünkü “..bunun için çalışmak yoksulluk içinde ya da tanınmadan da olsa çabaya değer”di.